

**Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Τμήμα ΔΕΟΣ**

**Περιγραφή του Μαθήματος
Θέματα Διεθνούς Οικονομίας**

Ευγενία Βέλλα
evella@aueb.gr

Εισαγωγή

Το πεδίο της Διεθνούς Οικονομικής χωρίζεται σε τρία μέρη, τα οποία παραθέτω (στα αγγλικά):

1. International markets for goods and services (trade)
2. International capital markets (flows of savings & investment)
3. International labor markets (migration)

Πρώτον, το μικροοικονομικό μέρος «Διεθνές Εμπόριο» επιχειρεί να απαντήσει σε ερωτήσεις που προκύπτουν από το εμπόριο σε αγαθά και υπηρεσίες. Για παράδειγμα: Πώς προκύπτει το εμπόριο μεταξύ των κρατών; Ποια κράτη θα πραγματοποιήσουν εμπορικές συναλλαγές μεταξύ τους και ποια αγαθά και υπηρεσίες θα ανταλλάξουν; Πώς επηρεάζει το εμπόριο διαφορετικά ομάδες εντός μιας χώρας και πώς η κυβερνητική πολιτική μεταβάλλει αυτές τις επιπτώσεις;

Δεύτερον, το μακροοικονομικό μέρος «Διεθνής Χρηματοοικονομική» επιχειρεί να απαντήσει σε ερωτήσεις που προκύπτουν από τις παγκόσμιες χρηματοπιστωτικές αγορές και τον αντίκτυπό τους στη μακροοικονομική δραστηριότητα. Για παράδειγμα, πώς προσδιορίζονται οι συναλλαγματικές ισοτιμίες; Πώς επηρεάζουν οι μεταβολές στις συναλλαγματικές ισοτιμίες τα οικονομικά μεγέθη, όπως το εμπορικό έλλειμμα μιας χώρας;

Τρίτον, το μέρος που σχετίζεται με τα οικονομικά της εργασίας «Διεθνής Μετανάστευση» αναλύει, τόσο εμπειρικά όσο και θεωρητικά, τις προκλήσεις που θέτει η μετανάστευση τόσο για τις χώρες προέλευσης όσο και για τις χώρες υποδοχής. Οι προκλήσεις αυτές αφορούν σε πολλές τρέχουσες συζητήσεις σχετικά με τις επιπτώσεις της μετανάστευσης στην αγορά εργασίας για τους ημεδαπούς κατοίκους, τη φορολογία και τη μετανάστευση, τη μετανάστευση και την άτυπη οικονομία, τη μετανάστευση και τους οικονομικούς κύκλους, τη φυγή εγκεφάλων (brain drain) κ.α.

Το μάθημα θα καλύψει το δεύτερο και τρίτο μέρος, προσφέροντας μια ευρεία θεώρηση της οικονομικής αλληλεξάρτησης μεταξύ των κρατών.

Περιγραφή

Πιο συγκεκριμένα, το μάθημα αποτελεί εμβάθυνση σε επιλεγμένα θέματα της Διεθνούς Οικονομικής με έμφαση στη Μακροοικονομική Ανοικτής Οικονομίας. Ακολουθεί παρακάτω αναλυτική λίστα των θεμάτων που θα καλύψουμε (ανάλογα με τον διαθέσιμο χρόνο).

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να προσφέρει στους σπουδαστές:

- Κατανόηση σχετικά με τα βασικά μεθοδολογικά και εμπειρικά εργαλεία της σύγχρονης μακροοικονομικής ανάλυσης ανοικτής οικονομίας
- Δυνατότητα τεκμηρίωσης και ερμηνείας θεμάτων που σχετίζονται τόσο με την Ελλάδα (π.χ. έλλειμμα ισοζυγίου πληρωμών και καθαρή επενδυτική θέση) όσο και με την παγκόσμια οικονομία
- Δυνατότητα πρόβλεψης των αποτελεσμάτων που θα έχουν είτε μέτρα οικονομικής πολιτικής, είτε άλλες διαταραχές στις διεθνείς αγορές

Γλώσσα Διδασκαλίας

Ελληνικά και αγγλικά

Διδακτικές & Μαθησιακές Μέθοδοι

Ένα μικρό τμήμα των διαλέξεων θα αφιερωθεί σε υποχρεωτικές, σύντομες παρουσιάσεις (ως 10 λεπτά η κάθε μια) των φοιτητών σχετικά με τα περιεχόμενα (με έμφαση στα αποτελέσματα) ενός άρθρου. Στις παρουσιάσεις απαιτείται χρήση διαφανειών (π.χ. σε Poweipoint) και αξιολογείται εξίσου α) το περιεχόμενο και η εμφάνιση των διαφανειών και β) η προφορική ανάλυσή τους. Στοχεύουν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων που είναι χρήσιμες για τη μελλοντική επαγγελματική σταδιοδρομία.

Η επιλογή των άρθρων προς παρουσίαση και ο ακριβής προγραμματισμός των παρουσιάσεων θα γίνει αμέσως μετά την προθεσμία δήλωσης μαθημάτων.

Ενδεικτικά, παραθέτω μερικά άρθρα από το σύνολο που θα σας δώσω προς επιλογή.

1. Gonzalez-Aguado, E. (2021). Labor Mobility Over the Business Cycle. Manuscript. <https://events.barcelonagse.eu/live/files/3489-eugeniagonzalez-aguado79186pdf>
2. Dorn, D., & Zweimüller, J. (2021). Migration and labor market integration in Europe. *Journal of Economic Perspectives*, 35(2), 49-76.
3. Deng, M. (2021). Inequality, Taxation, and Sovereign Default Risk. Manuscript. https://minjiedeng.github.io/files/Deng_Inequality_Sovereign_Spreads.pdf
4. Clemens, M.A. (2022). Migration on the Rise, a Paradigm in Decline: The Last Half-Century of Global Mobility. https://www.cream-migration.org/publ_uploads/CDP_02_22_1.pdf

5. de Ferra, S., Mitman, K., & Romei, F. (2021). *Why Does Capital Flow from Equal to Unequal Countries?* (No. 15647). CEPR Discussion Papers. https://cepr.org/active/publications/discussion_papers/dp.php?dpno=15647
6. Portes, J. (2022). Immigration and the UK economy after Brexit. *Oxford Review of Economic Policy*, Volume 38, Issue 1, Pages 82–96, <https://doi.org/10.1093/oxrep/grab045>
7. Conny Olovsson, Karl Walentin, and Andreas Westermarck. Dynamic Macroeconomic Implications of Immigration, SVERIGES RIKSBANK WORKING PAPER SERIES 405, October 2021 (updated October 2022), <https://www.riksbank.se/globalassets/media/rapporter/working-papers/2021/no.-405-dynamic-macroeconomic-implications-of-immigration-updated-october-2022.pdf>

Αξιολόγηση

Γραπτές εξετάσεις (70%), παρουσίαση (30%)

Σε περίπτωση που κάποιος φοιτητής δεν πραγματοποιήσει παρουσίαση, η τελική βαθμολογία του δεν θα είναι μεγαλύτερη του 7/10 και προσδιορίζεται ως βαθμός γραπτής εξέτασης x 0.7.

Ενδεικτικά Προαπαιτούμενα

Μικροοικονομική I-III, Μακροοικονομική I-III, Οικονομετρία I-II, Διεθνής Οικονομική, Διεθνής Νομισματική Θεωρία.

Ιστοσελίδα μαθήματος

<https://eclass.aueb.gr/courses/DEOS231/>

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

Στις διαφάνειες για κάθε θέμα (στο eclass) θα περιλαμβάνεται βιβλιογραφία προς μελέτη (κεφάλαια βιβλίων και επιστημονικά άρθρα). Οι διαλέξεις του μαθήματος δεν θα ακολουθούν πάντα πιστά κάποιο εγχειρίδιο. Οι φοιτητές μπορούν να επιλέξουν ανάμεσα στα:

- Feenstra, R. and A. Taylor (2014). Διεθνής Οικονομική (ενιαίο), Επίκεντρο. Θα αναφέρομαι σε αυτό ως **FT**.
- Krugman, P., Obstfeld, M. and M. Melitz (2016). Διεθνής Οικονομική: Θεωρία και Πολιτική, 4η βελτιωμένη έκδοση, Κριτική. Θα αναφέρομαι σε αυτό ως **KOM**.

[Το ίδιο εγχειρίδιο στα αγγλικά είναι: Krugman, P., Obstfeld, M. and M. Melitz (2018). *International Economics: Theory and Policy*, 11th edition Pearson.]

- Άλλο πολύ καλό ξενόγλωσσο εγχειρίδιο είναι: Schmitt-Grohé, S., Uribe, M. and M. Woodford (2022). *International Macroeconomics*, Princeton University

Press. Θα αναφέρομαι σε αυτό ως **SGUW**.
<http://www.columbia.edu/~mu2166/UIM/>

Περιεχόμενο των Διαλέξεων (Ενδεικτικά)

Θα καλύψουμε μερικώς ή πλήρως (ανάλογα με τον διαθέσιμο χρόνο) τα παρακάτω θέματα (όχι απαραίτητα στη σειρά που αναφέρονται).

Θέματα	Διαλέξεις (Δ)	
1 Εισαγωγή: Παγκόσμιες Χρηματοπιστωτικές Αγορές	Δ1	Δ2
2 Λογιστική του Ισοζυγίου Διεθνών Πληρωμών	Δ3	Δ4
	Δ5	Δ6
3 10 Εμπειρικές Παρατηρήσεις σχετικά με τους Οικονομικούς Κύκλους Παγκοσμίως	Δ7	Δ8
4 Υπόδειγμα Μικρής Ανοικτής Οικονομίας	Δ9	Δ10
	Δ11	
Διακοπές Πάσχα		
5 Η Οικονομική Κρίση της Πανδημίας Covid-19	Δ12	Δ13
6 Δημοσιονομική Πολιτική και Μακροοικονομική Σταθεροποίηση στην Ευρωζώνη	Πρωτομαγιά	Δ14
7 Μετανάστευση & Δημοσιονομική Εξυγίανση, Πρόσφατες Μεταναστευτικές Τάσεις στην Ευρώπη, Μακροοικονομικά της Μετανάστευσης	Δ15	Δ16
8 Οικονομικές Ανισότητες	Δ17	Δ18
9 Καθεστώτα Συναλλαγματικών Ισοτιμιών και Παρέμβαση της Κεντρικής Τράπεζας, Χρηματοοικονομικές και Νομισματικές Κρίσεις	Δ19	Δ20
	Δ21	Δ22
10 Επανάληψη	Αγίου Πνεύματος	Δ23

11 Παρουσιάσεις φοιτητών	Δ24	Δ25
-----------------------------	-----	-----